

דברי מוסר והנהגות מרבינו הגה"ק זצ"ל לצאצאיו

ערוך על פי הקדמות ספרו הק' "קודש הילולים"

ה. ולבנותי, מה אומר ומה אדבר – הלא ידעתי אתכם שכלם ב"ה יראי ד', ובטוח אני בכם בזכות אבותי הזקנים אשר בארץ החיים יעמד לכם לבל תסורו מיראת ד', וללמד בספרים הנצרכים לנשים. ולהתרחק מדרכי הנשים אשר בעוונותינו הרבים פרקו על שמים מעליהם. וללמד בכל שבת דיטש חמש, ומגורת המאור. בזכות זה תזכו לבנים ובני בנים שמאירים בתורה ומעשים טובים כי זה כל מדה.

ו. ולהיות זהיר מאד לקדש השבת פאשר צונכם ד', ותזכו לברכה אשר ברכו לנו הנביאים עבדי ד', כנפשכם ונפש אביכם.

ז. בקשתי מחתני אהובי כנפשי ומבני, לקיים בי למען יורב שפתי ישנים בדברים הראויים לאחרים. ולעשות איזה תקונים עבורי בלמוד המשניות וגם בצדקה ובמעשים טובים.

ח. אהובי בני! לכבד את אמך לצוות לך זהו אף למחסור, כי ידעתי לכבד לב טוב לכל, על אחת כמה וכמה לאמך. רק עקר כבוד אב ואם לעשות רצון אבינו שבשמים, כי זה נחשב לאבות כאלו המה עושים, ועקר לקבץ בכל יום ויום עתים לתורה ולשלחן ערוף לכל הפחות הקצור שלחן ערוף ומגורת המאור.

ט. "ויקראו ימי דוד למות ויצו את שלמה בנו לאמר" מהו לאמר? הינו כמו שאמר "אנכי הלך בדרך כל הארץ" שלא סמך דוד על צדקתו והוא לא נחשב בעיניו ככל בני עולם, רק אם אתה בני תלך בדרכי ד' אז ינוח לי על משכבי, ותעשה עמדי חסד של אמת שעושים עם המתים. וזהו 'לאמר' שיהיה זה מרגלא בפמך.

ואם דוד משיח ד' ובעל רוח הקדש אמר כן, אנו בעוונותינו הרבים על אחת כמה וכמה יש לנו לדאג על זה. לזאת אהובי בני רחימי לכבדני בתורה ומעשים טובים, אשר היא חיינו וארץ ימינו בעולם הזה ובעולם הבא.

א. אחת שאלתי מאת בני וחתני האהובים כבני, המפלגים בתורה וביראה, ד' יאריך ימיהם ושנותיהם הם ונשיהם ובני בניהם בנעימים כנפשם ונפש אביכם. אולי אצקה להבנות מכם פידוע לכם, ולהתפלל עבורי לעת מצא וד' ישלם, כי זה חסד של אמת אשר אין למעלה מזה.

ב. מי שמרביץ תורה ברבים או שמזכה רבים מעשים טובים, הוא נקרא חי גם במותו, כי תלמידים נקראים בנים. ומה גם מי שזכה להיות לו בנים וחתנים צדיקים כמו שאמר יעקב אבינו ע"ה ליוסף 'שים נא ירך תחת ירכי' הינו המעשים שלך יהיו לי למשען בעולם הבא, ועשית עמדי חסד ואמת שעושים עם המתים להחיותם בעולם הבא, ואין לנו חסד גדול מזה.

ג. ולבני ד' יאריך ימיהם ושנותיהם בנעימים עם כל אשר לכם, להזכירני לטובה לקבץ עתים לתורה בכל יום ויום. ובראשם ללמד ספרי מוסר בכל יום ויום, להדבק בדרכי ד' לילך אחרי מדותיו כמו שאמרנו חז"ל מה הוא רחום וכו'. ובראשם ספר מגורת המאור אשר שנה לכל נפש החיים.

...תראה תמיד ללמד בכל שבוע לכל הפחות הסדרה עם רש"י שנים מקרא ואחד תרגום וקצור שלחן ערוף וספרי יראים בכל יום ויום, לבל תישן עד שתלמד בתוכם איזה דפים, ובראשם מגורת המאור אשר נכלל את כל וכל. ובש"ה הקדוש שער אותיות האלף בית ועד לסוף. ולכל הסדרים התוכחת מוסר אשר מובא לסוף כל פרשיה ופרשיה.

ד. ולחתני האהובים הברורים בתורה וביראת ד', להזכירני לטובה על ידי למודיכם, ואולי אם המצא תמצא איזה דברי אגדה אשר ראוי לאמרם בשבילי, אולי אבנה גם אני בעבורכם. וזהו חסד של אמת שעושים עם מי שאין לאל ידו לבקש לו תרופה להעלות ארוכה, וד' ישלם לכם במדה שלמה כנפשכם בעולם הזה ובעולם הבא.